

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Verplicht identiteitsbewijs – Identiteitskaart of geldig paspoort.

Visum – Geen voor inwoners van de Europese Unie (EU).

Douane – Binnen de EU wordt geen enkele grenscontrole uitgevoerd. Enkel wanneer u het land binnenkomt via een niet-EU-land, moet u langs de douane.

Gezondheid – Bij ongeval of ziekte ontvangen inwoners van de Europese Unie gratis gezondheidszorg indien ze beschikken over een **Europese ziekteverzekeringskaart**. Als u deze kaart nog niet hebt, vraag ze dan minstens twee weken voor vertrek aan bij uw ziekenfonds of ziektekostenverzekering. De kaart is op naam en individueel. Ze vervangt het voormalige formulier E 111. Elk lid van het gezin moet over een eigen kaart beschikken, ook kinderen onder de 16 jaar.

Met het vliegtuig

LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Brussels Airlines – Vluchten naar Brussel. Vestiging in België: Luchthaven Brussel Nationaal - 1930 Zaventem - ☎ 07 035 111 - www.brussels.airlines.com.

KLM – Voor vluchten vanuit Nederland - Vestiging in Nederland: Amsterdam Schiphol Airport - www.klm.com. Verschillende maatschappijen bieden goedkope vluchten aan naar de luchthaven **Brussels South Charleroi** – www.charleroi-airport.com. Drie andere Belgische luchthavens (**Oostende**, **Antwerpen en Luik**) verzorgen vluchten van en naar verschillende Europese

bestemmingen. Ook deze hebben gemakkelijke verbindingen naar Brugge.

Met de trein

Er zijn rechtstreekse treinen naar Brugge vanaf Antwerpen, Gent, Brussel, Kortrijk, Oostende... (klokvast verbindingen). Details over treinverbindingen en de uurregeling vindt u op www.b-rail.be.

VANUIT BELGIË

Voor een bezoek aan Brugge kunt u gebruikmaken van de voordelige all-informules van de spoorwegmaatschappij **NMBS**. De B-dagtrips omvatten het vervoer per trein, het aansluitende vervoer en de toegang tot een attractie. Voordelige weekendbiljetten. Voor alle informatie over uurregelingen en prijzen belt u het best naar de NMBS in Brussel: ☎ 02 528 28 28 (dag. 7.00-21.30 u) of raadpleeg www.b-rail.be.

VANUIT HET BUITENLAND

Rijsel: 1 trein om het uur. De rit duurt ongeveer anderhalf uur. Vaak met een overstap in Kortrijk.

Parijs: Rechtstreeks per Thalys vanuit Brugge naar Parijs kan eenmaal per dag. Op andere momenten moet u overstappen in Brussel-Zuid. Reistijd Brugge-Parijs: 2.35 uur.

Londen, Amsterdam en Keulen: De hogesnelheidstreinen Thalys en Eurostar zorgen voor een vlotte verbinding van en naar deze Europese steden. U moet overstappen in Brussel-Zuid. Informatie over internationale treinverbindingen: www.eurostar.com, www.thalys.com

EVENEMENTENKALENDER

Jaarlijkse evenementen

De website van het Bureau voor Toerisme van de stad Brugge (www.brugge.be) vermeldt alle lopende en toekomstige evenementen. Het gratis maandblad events@brugge geeft alle nodige informatie over de evenementen die in de loop van de maand plaatsvinden.

Tenzij anders vermeld worden alle afspraken in de evenementenkalender opgesomd volgens hun jaarlijkse planning. Toch zijn er ook enkele die slechts om de twee, drie of zelfs vijf jaar plaatsvinden. Dat is het geval voor de Reiefeesten of de Praalstoet van de Gouden Boom. Maar ook Beaufort, de Triënnale voor Hedendaagse kunst, die om de drie jaar gehouden wordt, palmt

MOOOV

Sint-Jakobstraat 36 - ☎ 050 34 83 54 (secretariaat) - www.moov.be. *Dit tiendaagse filmfestival (17-28 april) geeft een overzicht van alle films uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika die tijdens het voorbije jaar in België en Nederland werden uitgebracht en zet daarbij jaarlijks één land in de kijker. De vertoningen vinden plaats in de Brugse bioscopen Cinema Lumière en Cinema Liberty. In de marge organiseert het festival lezingen en concerten.*

de kustregio verscheidene maanden in.

FEBRUARI

► **Reismarkt** – Stadshallen Belfort - Markt 7. Vlaanderens alternatieve reisbeurs. Op Reismarkt reiken enthousiaste informanten/reizigers tijdens een persoonlijk gesprek reistips aan over zowat alle bereisbare landen en reisformules.

MAART

► **Nacht van de Geschiedenis** – In heel Vlaanderen.

APRIL

► **Moov** – Sint-Jakobsstraat 36. Filmfestival met een missie: de cultuur van Azië, Afrika en Zuid-Amerika via de film naar het grote publiek brengen (📺 zie kadertekst).

► **Ronde van Vlaanderen voor beroepsrenners** – Start op de Markt. Daags voordien kunnen ook wielertoe-risten hetzelfde parcours afleggen.

► **Beaufort, Triënnale voor Hedendaagse kunst** – Om de drie jaar, vanaf begin april tot het einde van de zomer, palmt de internationale hedendaagse kunstwereld de natuurlijke biotopen van de kuststeden in met indrukwekkende installaties en ongewone werken. Volgende editie in 2015.

MEI

► **Oostende voor Anker** – Het laatste weekend van mei, gedurende drie dagen. Een eerbetoon aan het maritieme verleden van de stad. Meer dan 150 schepen werpen het anker uit in Oostende.

► **Erfgoeddag** – In heel Vlaanderen.

OVERNACHTEN

Charmehotels, luxueuze of goedkopere pensions, jeugdherbergen en andere: in het historische centrum van Brugge heeft u tal van mogelijkheden om de nacht door te brengen. Een 'rustieke' sfeer of hedendaags design, uitzicht over de kanalen of de dorpse rust van de residentiële straten, alles is mogelijk. Ook al telt Brugge tientallen hotels en gastenkamers, in het hoogseizoen en tijdens het weekend moet u beslist vooraf reserveren. Ga na of u met bankkaart kunt betalen en of er parkeergelegenheid voorzien is. Een aantal hotels sluit in de wintermaanden gedurende enkele weken de deuren.

Raadpleeg de website van het Bureau voor Toerisme voor meer hulp (www.brugge.be). U vindt er meer uitleg bij de overnachtingsmogelijkheden. U kunt ook lastminuterreserveringen doen bij het Bureau voor Toerisme. Meer informatie over de gastenkamers vindt u op www.bruggebedandbreakfast.com. *De hierna geselecteerde adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenkant van de omslag; ze zijn te herkennen aan de genummerde blokjes (bv. ①). De rode cijfers en letters in de tekst verwijzen naar het raster op de kaart. De aangeduide prijzen zijn de prijzen voor een tweepersoonskamer, inclusief ontbijt (tenzij anders vermeld).*

In het stadscentrum

JEUGDHERBERGEN

② **The Passage – vouwkaart B5** - Dweerstraat 26 - ☎ 050 34 02 32 -

www.passagebruges.com - gesl. 1 maand in de winter - 50 bedden: € 16, tweepersoonskamer: € 55-70 - ☎ € 5. Het adresje is goed gekend bij jonge reizigers om zijn centrale ligging en zijn charmante inrichting. In zijn hippe bar-restaurant vindt u zowel reizigers als de lokale jeugd.

① **Bauhaus – vouwkaart E3** - Langestraat 133-136 - ☎ 050 34 10 93 - www.bauhaus.be - 130 bedden op slaapzaal: € 15, 21 tweepersoonskamers: € 50 ☎. Hier kiest u tussen een bed in een slaapzaal of een aparte kamer, verspreid over twee kleine huisjes. Internetcafé, wassalon, fietsverhuur.

MINDER DAN € 100

① **'t Keizershof – vouwkaart B6** - Oostmeers 126 - ☎ 050 33 87 28 - www.hotelkeizershof.be - **P** - 8 kamers (4 pers.): € 44/80 ☎. Op 5 min. van het station, 15 min. te voet tot het centrum. Hotel met eenvoudige, maar nette kamers. Beslist een van de goedkoopste adresjes in het Brugse centrum. Gemeenschappelijke badkamer, maar voor deze prijs mag men niet kieskeurig zijn.

③ **Van Eyck – vouwkaart C4** - Korte Zilverstraat 7 - ☎ 050 33 52 67 - www.hotelvaneyck.be - 8 kamers: € 65/75. Dit hotel in een 17de-eeuws pand, gebouwd in typisch Brugse stijl, wordt met passie en ernst gerund door Mireille De Rycker. Gezellig bourgeois interieur met prachtige draaitrap en behaaglijke kamers op een steenworp van de Markt.

④ **Hotel Europ – vouwkaart C3** - Augustijnenrei 18 - ☎ 050 33 79 75 -

www.hoteleurop.com - *gesl. jan.* - - 28 kamers: € 63/133. Rustig gelegen hotel langs de schilderachtige Augustijnenrei. De grootste kamers hebben uitzicht op de historische reien. Gezellige bar met rijk assortiment Belgische bieren.

5 Jacobs Hotel – vouwkaart C3 - *Baliestraat 1* - 050 33 98 31 - www.hoteljacob.be - *gesl. jan.* - 23 kamers: € 75/95. Klein charmehotel met typische Brugse trapgevel. De fraai ingerichte kamers zijn voorzien van alle comfort en liggen gespreid over de drie etages.

6 Hotel Maraboe – vouwkaart B4 - *Hoefijzerlaan 9* - 050 33 81 55 - www.maraboe.be - *gesl. jan. en kerstd.* - 14 kamers: € 75/110. Bescheiden familiehotel met ruime en zeer nette kamers en gastvrij onthaal. Het hotel ligt vlak bij 't Zand, het Concertgebouw en de winkelstraten en beschikt over sauna en solarium.

7 Martin's – vouwkaart C4 - *Oude Burg 5* - 050 44 51 11 - brugge@martinshotels.com - www.martinshotels.com - - - 177 kamers: € 89/169, € 13. Tegenover de historische gevel bij het Belfort ligt een comfortabel en volledig vernieuwd hotel. De stijlvolle inrichting is volledig verzorgd door Belgische designers, die functionaliteit en oude charme mooi laten harmoniëren.

€ 100 TOT € 160

12 De Goezept – vouwkaart C5 - *Goezeptstraat 29* - 050 34 26 94 - www.hotelgoezept.be - 15 kamers: € 110 . Het is moeilijk niet te vallen voor de charme van dit hotel dat toch betaalbaar blijft voor de service die

het biedt. De massieve 18de-eeuwse patriciërs woning herbergt comfortabele, gerenoveerde kamers in een geslaagde stijlencombinatie van rustiek en modern.

13 Adornes – vouwkaart D3 - *St-Anna-rei 26* - 050 34 13 36 - www.adornes.be - 20 kamers: € 125/155 - - *gesl. een maand in de winter*. Vier typische huizen richten hun gevel naar de Reie en vormen samen dit kleine charmehotel. Kamers van verschillende grootte, vaak met hoge plafonds. In de winter ontbijt u bij het haardvuur. Uitleendienst voor fietsen.

14 Sint Niklaas – vouwkaart C4 - *St-Niklaasstraat 18* - 050 61 03 08 - www.sintnik.be - 3 kamers: € 110/145 . De kamers in dit mooi stadhuis uit 1900, in een doodlopend steegje bij de Markt, bieden alle een uitzicht op het belfort. Hedendaags interieur dat tegelijk comfortabel en rustgevend is.

8 Asinello B&B – vouwkaart B3 - *Ezelstraat 59A* - 050 34 52 74 en 0478 38 86 47 (*gsm*) - www.asinello.be - € 100/150 . *In het weekend moet u twee nachten boeken. Geen betaalkaarten. Wifi.* Bijzonder aangename B&B, vlak bij het oude stadscentrum in een sympathieke en rustige buurt. Hier worden comfort, design, welzijn en gastvrijheid op sublieme wijze gecombineerd. Drie smetteloos witte kamers, hedendaags en stijlvol ingericht. Interessante avant-gardistische werken. De duurste kamer ligt onder het dak. Schitterende badkamer met regenwoudouchde en bubbelbad (ook in de kamer van € 120). Uitgebreid ontbijt en ontzettend hartelijke ontvangst. Gratis hamam (wel reserveren!).

UIT ETEN

Traditionele herbergen, frietkramen, kroegen, sterrenrestaurants of hippe bistrot's... in Brugge zult u niet snel van honger omkomen! Op de kaart staan veelal Belgische bereidingen of gerechten uit de Franse keuken, maar ook vis, schaal- en schelpdieren mogen niet ontbreken.

Goed om te weten – Heel wat restaurants bieden voordelige lunchmenu's aan. 's Avonds is tafelen heel wat duurder. In gerenommeerde zaken moet u vooraf reserveren. Indien u betaalt met bankkaart, kunnen extra kosten aangerekend worden.

De hierna geselecteerde adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenkant van de omslag; ze zijn te herkennen aan de genummerde blokjes (bv. ①). De rode cijfers en letters in de tekst verwijzen naar de vakjes op de kaart.

De opgegeven prijs is de doorsneeprijs voor een menu of hoofdgerecht, zonder drank.

In het stadscentrum

MINDER DAN € 15

① **De Verbeelding** – **vouwkaart C4** - Oude Burg 26 - ☎ 050 33 82 94 - www.deverbeeldingbrugge.be - di.-za. 12.00-22.30 u - *gesl. zo.-ma.* - € 11/17. In dit centraal gelegen restaurant met open keuken vindt u gezonde gerechten voor een zachte prijs. De ontvangst is jong en sympathiek. Er komen veel stamgasten. De inrichting is op zijn minst bizar te noemen: aan de wand hangt de volledige uitrusting van een tandarts. De dagschotel wordt vermeld op een krijtbord. Lekkere

tapas, heerlijke kikkerbiljetjes, garnalen, pasta en andere gerechten. U kunt hier ook gewoon iets drinken.

€ 15 TOT € 30

② **De Twijfelaar** – **vouwkaart D5** - Eekhoutstraat 24 - ☎ 050 34 15 44 - detwijfelaar@pandora.be - *lunch* € 10, *gerechten* € 20. Weg van de toeristische drukte kunt u hier 's middags rustig en lekker lunchen. Dagschotels, salades en pasta voor redelijke prijzen. U eet tussen een onwaarschijnlijke rommel of bij mooi weer op de binnenplaats.

④ **Lotus** – **vouwkaart C4** - Wapenmakerstraat 5 - ☎ 050 33 10 78 - www.lotus-brugge.be - *ma.-za. middag*. Dit mooie huis met topgevel en kleine ruimten is een van de geliefkoosde restaurants voor plaatselijke vegetariërs. Lunch, lasagne, moussaka en inventieve dagschotels.

⑭ **Craenburg** – **vouwkaart C4** - Markt 16 - ☎ 050 33 34 02 - www.craenburg.be - *dag. 's middags en 's avonds*. Op dit grote toeristische plein is het moeilijk kiezen tussen de aangeboden adresjes. Deze grote brasserie is een gevestigde waarde met een cocktail van Vlaams interieur, uitzicht op het belfort, comfortabele zitbanken en een uitgebreide bierkaart ter begeleiding van een uitgebreide snack of lunch.

⑮ **L'Estaminet** – **vouwkaart D4** - Park 5 - ☎ 050 33 09 16 - *dag. behalve ma.* Zin in enige authenticiteit? Wees welkom in dit kleine buurtrestaurant bij het Astridpark. Mensen uit de omgeving (bewoners of mensen die hier werken) stromen hier 's middags

Bistro Refter, het kleine broertje van De Karmeliet belandde in recordtempo in de culinaire gidsen. © Sightwaysphotography

dit huis bijzonder genereuze en lekkere porties. Rustieke en gezellige inrichting, oud-Vlaamse stijl.

Tussendoortje

IJssalon Da Vinci – *Geldmuntstraat 34* - ☎ 050 33 36 50. Naar men vertelt kunt u hier het lekkerste ijs in Brugge eten. Zelfbereid ijs en lekkere ijssausjes zijn er te krijgen in talloze smaken. Ook caloriearm yoghurtijs en dieetijs.

Tea-room De Proeverie – *Katelijnestraat 6 (tegenover Chocolaterie Sukerbuyc)* - ☎ 050 33 08 87 - info@deproeverie.be - www.deproeverie.be - dag. 9.30-

18.00 u - *gesl. ma*. Een echte tearoom met leuke inrichting en klassieke muziek op de achtergrond. Hier kunt u stijlvol koffie, thee of warme chocolademelk drinken met iets zoets erbij. Heerlijk zelfgemaakt gebak. Alle warme dranken worden geserveerd met de ambachtelijke chocolade van Chocolaterie Sukerbuyc.

Tante Marie – *Kerkstraat 38* - ☎ 050 37 08 86 - www.tantemarie.be - dag. 10.00-19.00 u (22.00 u in de zomer). Een goed draaiende zaak. Gezellig interieur, terras aan de achterzijde en vooral... overheerlijke gebakjes en warme chocolademelk. Wel wat prijzig!

IETS DRINKEN

Cafés, bruine kroegen, podiumcafés, loungebars, bier-, wijn- en cocktailbars, trendy bars... De bar met dat fraaie interieur of die heerlijke cocktailkaart waar u aan het einde van de middag toevallig binnenstapt, dat mooie zomerzitte in de openlucht, die typische 'bruine kroeg' waar een ruim assortiment van bieren wordt geserveerd. Brugge heeft het allemaal. Wie door de stad kuiert, kan in eender welke buurt op een gezellig terrasje of in een heerlijke kroeg neerploffen en even uitblazen om opgedane indrukken te laten bezinken. Laat u zich liever niet door het toeval of uw eigen inspiratie leiden, dan kunt u grasduinen in de kleine selectie hierna.

In het stadscentrum

THEEHUIZEN EN IJSSALONS

Deze worden vooral in de winter gewaardeerd om hun warme dranken, maar

u kunt er ook terecht voor een lichte maaltijd of een ontbijt.

IJssalon Da Vinci – *Geldmuntstraat 34* - ☎ 050 33 36 50. Hier zou u, naar het schijnt, het beste ijs van Brugge vinden. Maar ook caloriearme yoghurt en dieetijs.

De Proeverie – *Katelijnestraat 6* - ☎ 050 33 08 87 - dag. 9.00-18.00 u. Te midden van de vele chocolatiers in de Katelijnestraat ligt dit adresje dat gerenommeerd is omwille van zijn warme chocolade.

De Prestige – *Vlamingstraat 12-14* - ☎ 050 34 31 67 - dag. 7.30-18.30 u. Theehuis dat een typische 'bloemetjes-kussentjes-tapijtjes'-sfeer uitstraalt. Vooral geliefd bij een wat oudere clientèle. Warme chocolade, gebak, kleine restauratie, pannenkoeken enz.

CAFÉS EN TAVERNES

Est Wijnbar – *Braambergstraat 7* - ☎ 050 33 38 39 - www.wijnbarest.be - juli-aug. 16.00-24.00 u - *gesl. juni-sept.*

DE BURG ★★

De Burg is weliswaar een klein plein, maar met welk een rijkdom! Het historisch centrum van de stad dankt zijn naam aan het kasteel in de 9de eeuw gebouwd door Boudewijn met de IJzeren Arm, graaf van Vlaanderen. Van het prachtige, architecturaal hoogstaande kasteel blijft enkel nog de herinnering, maar het plein is niettemin omgeven door opmerkelijke monumenten: de Basiliek van het Heilige Bloed met romaanse basis, het gotische stadhuis, de Oude Griffie en het voormalige justitiepaleis.

► **Bereikbaarheid:** De bijzonder korte Breidelstraat verbindt de Markt met de Burg.

Detailkaart II, blz. 55

► **Tip:** De website www.museabrugge.be behandelt de verschillende sites.

Burg ★★

Detailkaart II C4

Hier bevond zich vroeger het kasteel (de Burg), dat **Boudewijn met de IJzeren Arm** liet bouwen. Ooit was dit het centrum van de machtsuitoefening. Het vierhoekige plein is nu aan de noordzijde onbebouwd; hier staan alleen maar lindebomen. Tijdens opgravingen zijn overblijfselen van de oudste aarden omwalling uit de 9de eeuw ontdekt. In de 10de eeuw werd deze wal gesloopt om de bouw van de **Sint-Donaaskerk** en het bijbehorende kapittelklooster mogelijk te maken. Delen van de Sint-Donaaskerk, die tijdens de Franse Revolutie verwoest werd, en de omwalling zijn in de kelderverdieping van het aangrenzende **hotel** geïntegreerd (enkel te bezichtigen tijdens een groepsbezoek). Een maquette toont de Karolingische kerk, gemaakt met stenen afkomstig van de opgravingen. In jikkasten worden allerhande archeologische vondsten, die tijdens de opgravingen ontdekt werden, tentoongesteld. In de bestrating van het plein ziet u waar de muren van de kerk zich precies bevonden.

Vier van de voornaamste Brugse monumenten staan aan dit plein: van rechts naar links ziet u de **Basiliek van het Heilig Bloed**, het gotische **stadhuis**, het renaissancegebouw van de **Griffie** en het **Oude Gerechtshof**. **Beeld De geliefden** - Burg. Het romantische beeld van **Stefaan Depuydt** en **Livia Canestraro** op de Burg is een symbolische verwijzing naar de talrijke verliefde paartjes die wettelijk in de echt verbonden worden in het nabijgelegen stadhuis.

Proosdij – **Detailkaart II C4** - Burg 3. Gebouw in barokstijl (1665-66) waar destijds de zetel van de zogenaamde 'Proosdij van Sint-Donaas' was gevestigd.

Basiliek van het Heilig Bloed ★

Detailkaart II C4

Burg 13 (rechts van het stadhuis, in de hoek) - ☎ 050 44 46 46 (Toerisme Brugge) - info@holyblood.com - www.holyblood.org - 15 okt.-31 maart: 10.00-12.00 u en 14.00-17.00 u (wo. namiddag gesl.); 1 april-14 okt.: 9.30-12.00 u en 14.00-17.00 u - dubbelkapel

gratis; schatkamer € 2; studenten: € 1,50; kinderen tot 12 jaar en Brugge City Card: gratis.

Volgens de overlevering werd deze basiliek gebouwd om er de **reliëk van het Heilig Bloed** te bewaren, die door **Diederik van de Elzas**, graaf van Vlaanderen, zou zijn meegebracht van de tweede kruistocht. Het is een vreemd gebouw, gewijd aan de heilige Basilius, een Byzantijnse heilige. Het gaat om twee kerken die boven elkaar werden gebouwd (de onderste romaans en de bovenste gotisch) die met een renaissancecristische buitentrap met elkaar verbonden zijn.

De romaanse **beneden- of Basiliuskapel**★ dateert uit het begin van de 12de eeuw. Deze heeft zijn oorspronkelijke karakter met zware, ronde pilaren behouden. Rechts geeft een deur toegang tot een kapelletje. Boven, aan de binnenkant van de deur, bevindt zich een romaans bas-reliëf dat de doop van de heilige Basilius voorstelt. In de rechterzijbeuk bevindt zich een gepolychromeerd

houten Mariabeeld. Het gaat om een veelkleurige houten madonna, kenmerkend voor de beelden uit de middeleeuwen (1300).

Een mooi portaal, dat qua stijl een overgangsvorm is tussen flamboyante gotiek en renaissance, en een sierlijke wenteltrap leiden naar de **kapel van het Heilig Bloed**. Deze bovenkapel, eveneens van romaanse oorsprong, werd in de 15de eeuw verbouwd en in de vorige eeuw versierd met muurschilderingen. Let ook op de mooie preekstoel (1728). Naast de kapel bevindt zich een klein **museum**. Hier wordt het mooie **schrijn van het Heilig Bloed** (1617) bewaard, dat tijdens de beroemde processie de relik bevat. Dit wordt elke dag na de eredienst van 11.30 u en van 14.00 tot 16.00 u op een rustaltaar tentoongesteld. Het prachtige reliëkschrijn is een pareltje van edelsmeedkunst uit het begin van de 17de eeuw. Verder zijn in het museum twee prachtige luiken te zien, waarop **Pieter Pourbus** de leden van de Broederschap van het Heilig Bloed heeft afgebeeld (1556).

Stadhuis

Detailkaart II C4

Burg 12 - ☎ 050 44 87 11 - ♿ - dag. 9.30-17.00 u (tickets tot 16.30 u) - gesl. 1 jan., Hemelvaart (namiddag), 25 dec. - € 4 incl. audiogids; senioren en jongeren tot 25 jaar: € 3; kinderen en Brugge City Card: gratis. Combinatiekaartje met het Brugse Vrije.

Dit interessante, laatgotische gebouw werd aan het einde van de 14de eeuw opgetrokken en in de 19de eeuw geres-taureerd. Van hieruit wordt de stad al

DE LEGENDE VAN HET HEILIG BLOED

*Volgens de legende kreeg **Diederik van de Elzas** tijdens de tweede kruistocht (1146) van de patriarch van Jeruzalem enkele druppels van het bloed van Christus. Dit verhaal doet denken aan dat van de heilige graal waar de ridders van de ronde tafel naar op zoek zijn. De waardevolle relikwie werd in een kristallen flesje bewaard en met veel praal naar Brugge overgebracht, waar het door de gelovigen kon worden vereerd. Volgens de overlevering werd het bloed elke vrijdag opnieuw vloeibaar, wat het aantal pelgrims uiteraard flink deed toenemen. Op Hemelvaartsdag gaat elk jaar de **Heilig Bloedprocessie**★★★ uit, waaraan honderden figuranten deelnemen en die steeds weer een massa volk trekt. (📍 zie 'Evenementenkalender' blz. 18).*

meer dan zevenhonderd jaar bestuurd. Dit pareltje van gotische bouwkunst is het eerste in een hele rij prestigieuze officiële gebouwen die in Vlaanderen en Brabant werden opgetrokken. De bouw van het stadhuis wijst op een verschuiving van de macht van de graaf van Vlaanderen naar de stedelijke overheid. Hier werd geen baksteen gebruikt, maar wel zandsteen die in deze streek erg zeldzaam is en uit verder afgelegen gebieden moest worden aangevoerd. De **voorgevel** valt op door zijn verticale lijn, die nog benadrukt wordt door drie torentjes; de rijke gevelversiering bestaat uit een groot aantal beelden. Opmerkelijk zijn ook de 24 wapenschilden van de steden die samen het **Brugse Vrije** vormden. Boven bevindt zich de **Gotische Zaal** met een spitsbooggewelf dat gedecoreerd is met mooie gebeeldhouwde afhangende sluitstenen. De neogotische muurschilderingen uit het einde van de 19de eeuw stellen historische taferelen uit het glorierijke verleden van Brugge voor. Het gaat om een geromantiseerd beeld van de geschiedkundige werke-

lijkheid en ook de chronologie klopt niet altijd. De wijze waarop bijvoorbeeld de terugkeer van de Bruggelingen van de Guldensporenslag wordt afgebeeld, is kenmerkend voor die romantisering. In de historische zaal ernaast wordt met originele documenten en kunstwerken de geschiedenis van het stadsbestuur geëvoceerd. Op de benedenverdieping wordt in een gratis **multimediale tentoonstelling** de evolutie van de Burg geïllustreerd.

Brugse Vrije

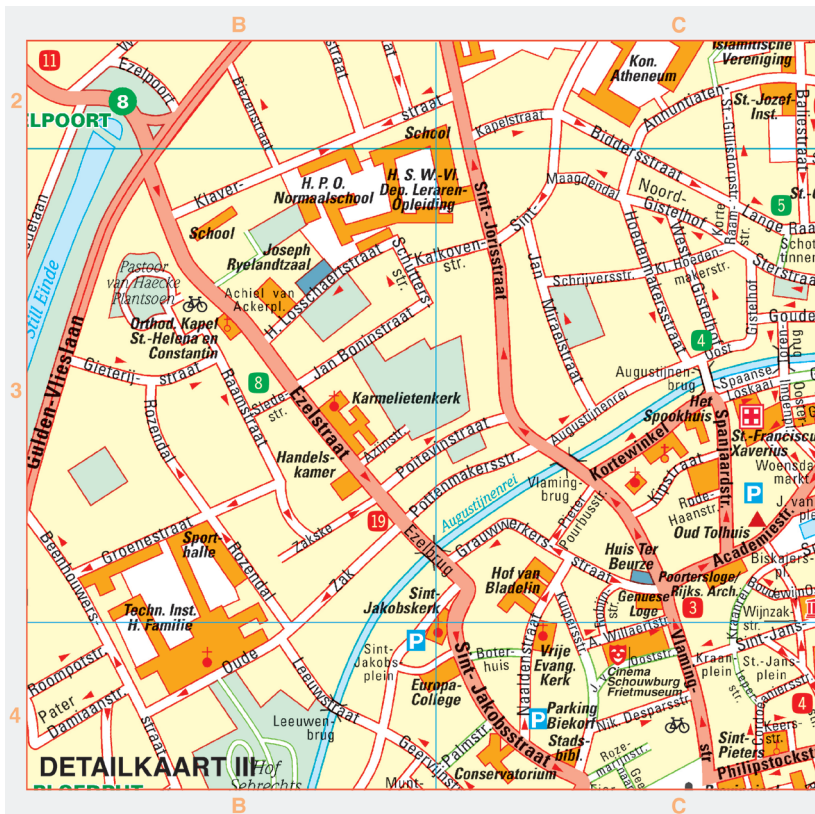
Detailkaart II CD4

In het Paleis van het Brugse Vrije - Burg 11A - www.museabrugge.be - dag. 9.30-12.30 u en 13.30-17.00 u (de kassa sluit een half uur eerder) - gesl. 1 jan., Hemelvaart (namiddag), 25 dec. - € 4; jongeren en senioren: € 3; kinderen tot 11 jaar en Brugge City Card: gratis. Combinatiekaartje met het stadhuis (Gotische Zaal).

Dit huidige paleis werd in de 18de eeuw in neoclassicistische stijl gebouwd. Vanuit dit landhuis werd het Brugse

Het laatgotische stadhuis van Brugge, geflankeerd door de Oude Griffie in renaissancestijl, is een van de oudste stadhuisen in de Nederlanden en getuige van de economische en politieke bloei van de stad tijdens de 14de eeuw. © ecomany

Augustijnenrei

Detailkaart III BC3

De Augustijnenrei is de Brugse rei of gracht met de 15de-eeuwse **Augustijnenbrug**. Aan de Augustijnenrei stond ooit de kloosterkerk van de augustijnenorde, vandaar de naam.

Andere fraaie grachten zijn de **Dijver**, de **Groenrei/Steenhouwersdijk** met de Meebrug en de Peerdenbrug, en de **Rozenhoedkaai**. Op de **Spaanse Loskaai** woonden vroeger talrijke Spaanse kooplieden. Nog meer reien: **Gouden Handrei**, **Spiegelrei**, **Potterierei**, **Spino-larei** en **Sint-Annarei**.

BELANGRIJKE DATA

ONTSTAAN OP EEN BRYGGHIA

*Het bestaan van Brugge heeft alles te maken met de kustlijn van de Noordzee. Zo'n duizend jaar geleden overstroomde de zee bij springtij geregeld het achterland, waardoor zandstroken werden afgezet en natuurlijke vaargeulen ontstonden. Op deze arme grond leefden heidense volkeren. Op een van die natuurlijke dammen (bryggia genoemd) vestigde zich een aantal vrije boeren die hun nederzetting versterkten om de invallen van de Noormannen te kunnen afslaan. Een zekere graaf **Boudewijn met de IJzeren Arm** kreeg dit onvruchtbare land van koning Karel de Kale als huwelijksgeschenk. Dit Vlaanderen werd bij zijn bezittingen in Artesië en de streek van Kamerijk gevoegd. Zo ontstond een historische band tussen Vlaanderen en Frankrijk.*

851 – Oudste vermelding van de stad.

863 – **Boudewijn met de IJzeren Arm** arriveert op de Burg. Graaf Boudewijn I laat een kasteel bouwen, om de kust te beschermen tegen de voortdurende aanvallen van de Noormannen.

1093 – Brugge wordt hoofdstad van het hertogdom van **Robrecht de Fries**. Het is al een welvarende plaats.

12de eeuw – **Gouden Eeuw** van Brugge.

1127 – Graaf **Karel de Goede** wordt vermoord in de Sint-Donaaskerk.

1134 – Door een grote overstroming ontstaat het **Zwin**, een brede vaargeul die toegang tot de zee verschaft.

1150 – **Filips van de Elzas**, graaf van Vlaanderen, verleent stadsrechten aan Brugge. De stad wordt bestuurd door welgestelde handelaars die een eigen rechtbank oprichten.

1180 – **Damme**, aan de monding van het Zwin, wordt gesticht om dienst te doen als voorhaven. Brugge wordt een druk centrum voor de invoer van Engelse wol. Het is de belangrijkste stad van de

Vlaamse Hanze van Londen, een vereniging waaraan verschillende steden die handeldrijven met Engeland, verbonden zijn. Al spoedig ontstaat er een levendige ruilhandel: Brugge verkoopt Vlaams laken en koopt vis en hout van Scandinaviërs, barnsteen en bont van Russen, wijn van Spanjaarden en gouldaken van Lombarden. Kooplieden uit Venetië en Genua brengen zijde en oosterse waren mee.

13de eeuw – Brugge is een van de meest bedrijvige steden van de **Noord-Duitse Hanze**, waarvan Lübeck de hoofdstad is en die het alleenrecht van handel op Scandinavië en Rusland heeft. Langs de kaden van het Minnewater leggen dagelijks wel 150 schepen aan. De welvaart die de handel met zich brengt, gaat samen met activiteiten op kunstgebied: het **Sint-Janshospitaal** en de **Sint-Salvatorskathedraal** worden uitgebreid en de stad krijgt een aantal nieuwe gebouwen, zoals het **belfort**, de **hallen** en de **Onze-Lieve-Vrouwekerk**. Brugge wordt omringd door **stadswal-**

KUNST EN CULTUUR IN OVERVLOED

In de **13de eeuw** is Brugge een van de meest bedrijvige steden van de Noord-Duitse Hanze. De welvaart die de handel met zich meebrengt, gaat samen met activiteiten op kunstgebied: het oude **Sint-Janshospitaal** en de **Sint-Salvatorskathedraal** worden uitgebreid en de stad krijgt een aantal nieuwe gebouwen, zoals het **belfort**, de **hallen** en de **Onze-Lieve-Vrouwekerk**.

Schilderkunst in Brugge – De Vlaamse primitieven

Eind 14de eeuw ontwikkelt zich een naturalistische stroming bij de schilders uit het Noorden, met **Jan Bondol**, die de kartons van het bekende wandtapijt van de Apocalyps ontwierp, en de uit leper afkomstige **Melchior Broederlam**, die de retabels in de kloosterkerk Champmol in Dijon schilderde. Toch blijft hun werk nauw verbonden met de **miniaturkunst**, waarin de Vlamingen uitblinken onder het beschermheerschap van de hertogen van Bourgondië. Aan het begin van de 15de eeuw getuigen de gebroeders **Van Limburg**, de miniatuurkunstenaars die *De Zeer Rijke Uren van de Hertog van Berry (kasteel van Chantilly)* geïllumineerd hebben, van een buitengewoon realisme.

De **Vlaamse primitieven**, zoals de kunstschilders uit de Lage Landen van de 15de en begin 16de eeuw genoemd worden, laten het besloten kader van de miniaturen achter zich om zich toe te leggen op nieuwe dragers en formaten. Ze worden geleid door de tijdgeest en genieten heel wat aanzien. Ze benaderen de realiteit

met zin voor objectiviteit waardoor de composities een hele revolutie doorstaan. Omwille van zijn bedrijvigheid en zijn mecenaatspositie wordt Brugge de bakermat van deze stroming. In deze stad schildert **Jan van Eyck** (geboren in Maaseik) zijn *Aanbidding van het Lam Gods*, dat sinds 1432 in de Sint-Baafskathedraal in Gent hangt. In dit beroemde veelluik speelt Van Eyck met schitterende kleuren en beeldt een realistisch landschap uit waarin diepte zit. Van de traditionele vergulde achtergrond en de gebouwen ziet hij af; hij blinkt echter uit in de portretkunst. Zijn talent spreekt ook uit zijn werken die in Brugge te zien zijn: *De Maagd met kanunnik Van der Paele* is een bijzonder schilderij, zowel door de weelde van het decor als door de manier waarop Van Eyck de schenker heeft geportretteerd. Zijn leerling **Petrus Christus** (gestorven ca. 1473) heeft het beroemde *Portret van een jong meisje* geschilderd, dat in het Museum Dahlem in Berlijn hangt.

Hugo van der Goes (ca. 1440-1482) heeft in Gent gewerkt en is in de omgeving van Brussel overleden, maar zijn laatste en beste werk, *De dood van de H. Maagd*, bevindt zich in Brugge. Zowel de compositie, waaraan Van der Goes zeer veel aandacht heeft besteed, als de intense emotie die uit het werk spreekt, zijn uitzonderlijk.

Hans Memling (ca. 1435-1494) is voor Brugge wat Rubens voor Antwerpen betekent. Memling werd bij Mainz in Duitsland geboren en heeft zich na een verblijf in Keulen en misschien ook in Brussel in 1465 in Brugge gevestigd. Het Sint-

KARAKTER VAN DE VLAAMSE STAD

Een van de typische kenmerken van de Belgische en vooral van de Vlaamse steden is hun autonome structuur, die al sinds de 13de eeuw bestaat. Deze autonomie wordt gesymboliseerd door indrukwekkende stadsmonumenten: het belfort, het stadhuis en de hallen. Wat in deze steden opvalt, is de charme van de grachten, de vrolijke muziek van beiaards, de rustige begijnhoven en de gezellige cafés en *estaminets*.

De grote pleinen

Deze worden vaak Grote Markt genoemd en zijn omringd door de belangrijkste monumenten van de stad, zoals het stadhuis, de hallen, het belfort en de gildehuizen met hun rijkbewerkte gevels, versierd met beelden van de beschermheilige of een symbolisch dier. Op deze pleinen stond vroeger de schandpaal en vonden er terechtstellingen plaats. Hier werd markt gehouden en feestgevierd. Er werden met veel praal toneelvoorstellingen en optochten georganiseerd, al dan niet te paard. Het grote plein van Brugge hoort tot de beroemdste van België.

Beiaarden

De melodieuze klank van het klokkenspel bepaalt het ritme van het stadsleven. Bij het flaneren op een zonnige middag langs de terrassen in de omgeving van een belfort of een kathedraal is men niet verbaasd heel wat muziekliefhebbers bij een fris bier-

tje te zien genieten van deze 'hemelse' concerten. De beiaard bevindt zich niet altijd in het belfort zoals in Brugge, maar soms ook in een kathedraal. Het woord 'beiaard' (*carillon* in het Frans) komt oorspronkelijk van *carignon*, dat een geheel van vier klokjes aanduidt. De beiaard is steeds met een uurwerk verbonden (het eerste openbare uurwerk verscheen in 1370). Doordat de kunst van het klokkengieten in de loop der tijd zo vervolmaakt is, bestaan tegenwoordig de grootste beiaards uit minstens 47 klokken. Tot de beroemdste beiaards hoort ook die van Brugge (47 klokken).

Belforten

Het belfort, een oorspronkelijk houten geraamte waarin de klokken hingen, ontwikkelde zich vanaf de 11de eeuw, wanneer de vrije steden van de plaatselijke heer de toestemming kregen zichzelf te besturen. De charters en privileges die de inwoners toegekend kregen, werden meestal bewaard in het belfort, als symbool van de autonome gemeente, net als de donjon dat was voor de vorsten of de klokkentoren voor de kerk. Een typisch Vlaams belfort had de vorm van een donjon, met wachttoertjes en mezekouwen. De architectuur was een weerspiegeling van de verschillende functies. Boven de funderingen, waarachter meestal een **gevangenis** schuilging, lagen twee **archieftalen** met een loggia of een uitstekend balkon